

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci **navrhovateľa: Slovenský pozemkový fond Bratislava**, so sídlom Búdkova 36, Bratislava, proti **odporcovi: Obvodný pozemkový úrad v Považskej Bystrici**, so sídlom Centrum 1/1, Považská Bystrica, za účasti H., bytom P.P., **v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. H 09/00335-006-R/1175-BE1 zo dňa 29.4.2009, o odvolaní H. proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 8.9.2009, č.k. 13Sp/24/2009-14**, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 8.9.2009, č.k. 13Sp/24/2009-14 **z r u š u j e** a vec vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zrušil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Považskej Bystrici č. H 09/00335-006-R/1175-BE1 zo dňa 29. apríla 2009. Uvedeným rozhodnutím odporca ako príslušný orgán rozhodol, že H. je oprávnená osoba podľa § 2 ods. 2 písm. c) zák. č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a spĺňa podmienky uvedené v ust. § 3 ods. 1 písm. m) zákona na priznanie práva na náhradu za pozemok zapísaný v pozemkovoknižnom hárku X. ako parc. č. X., roľa o výmere 3 251 m² v kat. území P. Vlastníctvo k pozemku prešlo na štát na základe rozhodnutia Mestského národného výboru, odbor výstavby a VH v Považskej Bystrici o vyvlastnení č. Výst. 1558/45 zo dňa 2. februára 1977. Pozemok bol vyvlastnený J., zomrelom X. a H., zomrelej X. Odporca v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pozemok bol vyvlastnený v čase, kedy pôvodní vlastníci J. boli mŕtvi a ich jedinou dedičkou bola J., matka oprávnenej osoby. Vo vyvlastňovacom konaní bol ustanovený opatrovník J., tajomník MsNV pre všetkých neznámych vlastníkov a ich právnych nástupcov. Podľa odporcu vzhľadom na to, že J., dcéra pôvodných vlastníkov, nebola účastníčkou vyvlastňovacieho konania, boli splnené podmienky na priznanie práva na náhradu za vyvlastnený pozemok, ktorý nemožno vydať, pretože je zastavaný a vo vlastníctve fyzických a právnických osôb.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav na posúdenie veci a z tohto dôvodu rozhodnutie odporcu zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Pritom poukázal na skutočnosť, že pôvodní vlastníci vyvlastnenej

nehnutelnosti J. mali dve deti, J., ktorý bol pozbavený spôsobilosti na právne úkony. Keďže dedičstvo sa nadobúda okamihom smrti poručiťa prichádzajú do úvahy ako právni nástupcovia deti pôvodných vlastníkov vyvlastnenej nehnuteľnosti M.J. Správny orgán, ktorý vykonal vyvlastnenie bol povinný spoľahlivo zistiť okruh právnych nástupcov po pôvodných vlastníkoch a pribrať ich do vyvlastňovacieho konania. Z pripojených dedičských rozhodnutí krajský súd zistil, že J. nadobudla vlastníctvo dedením len k časti parcele č. X. a to o výmere 1 867 m², časť pozemku o výmere 3 251 m² bola vyvlastnená v roku 1977 a k tejto časti bola podaná reštitučná žiadosť. Preto správny orgán nerozhodol v súlade so zákonom, ak priznal oprávnenej osobe, dcére J. právo na náhradu v podiele 1/1-ina, nakoľko na podiel pôvodných vlastníkov prichádza i M.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie H. Uviedla, že súd prvého stupňa nesprávne rozhodol, pokiaľ zrušil rozhodnutie odporcu, pretože je toho názoru, že je oprávnenou osobou podľa ust. § 2 ods. 2 písm. c) zákona a že spĺňa podmienky uvedené v ust. § 3 ods. 1 písm. m) zákona na priznanie práva na náhradu za vyvlastnený pozemok. Poukázala na to, že krajský súd zrušil predmetné rozhodnutie bez toho, aby upovedomil oprávnenú osobu či súhlasí vec prejednať bez jej účasti a bez ďalšieho vyjadrenia, pričom zobral do úvahy iba odvolanie Slovenského pozemkového fondu. Podotkla, že správny orgán, ktorého rozhodnutím bola nehnuteľnosť vyvlastnená hrubo porušil zákon tým, že neupovedomil o vyvlastňovaní vlastníkov, čím boli porušené základné práva a slobody občanov a tieto krivdy by sa mali odstraňovať v rámci reštitúcií, preto zastáva názor, že obvodný pozemkový úrad oprávnene vydal rozhodnutie o priznaní práva na náhradu za pozemok. Vzhľadom na vyššie uvedené má za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil a navrhuje, aby Najvyšší súd SR rozhodnutie krajského súdu zrušil.

Odporca v písomnom vyjadrení zo dňa 2. novembra 2009 k odvolaniu H. uviedol, že rozhodnutie č. H 09/00335-006-R/1175-BE1 zo dňa 29. apríla 2009 považuje za zákonné a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a rozhodnutie správneho orgánu potvrdiť.

Slovenský pozemkový fond Bratislava vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 3. novembra 2009 nesúhlasil s námietkami H. k odvolaniu a rozhodnutie Krajského súdu považuje za vecne správne.

Najvyšší súd SR ako súd príslušný podľa ust. § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal vec v medziach podaného odvolania podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 prvá veta O.s.p. a rozhodol tak, že rozhodnutie s poukazom na ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Podľa ust. § 250l ods. 1 O.s.p., podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa ust. § 250m ods. 3 O.s.p. účastníkmi konania sú tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava.

Podľa ust. 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

V predmetnej veci krajský súd ako súd prvého stupňa konal a rozhodoval o návrhu navrhovateľa, ktorým bol opravný prostriedok proti rozhodnutiu odporcu, ktorého zákonnosť preskúmaval podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti O.s.p. (Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov).

V súdnom preskúmvacom konaní sú v zmysle ust. § 250m ods. 3 O.s.p. účastníkmi konania tí, ktorí nimi sú v konaní na správnom orgáne, a správny orgán, ktorého rozhodnutie sa preskúmava. V danej veci bola účastníčkou konania aj H., ktorá si uplatnila reštitučný nárok podľa zákona č. 503/2003 Z.z.

Súd prvého stupňa v súdnom preskúmvacom konaní konal len s odporcom a povinnou osobou – Slovenským pozemkovým fondom, ktorý podal voči rozhodnutiu odporcu návrh na preskúmanie zákonnosti podľa ust. § 250m ods. 1 O.s.p.. S H. krajský súd nekonal, nedoručil jej návrh – odvolanie, neumožnil jej vyjadriť sa k nemu a neadresoval jej výzvu v súlade s ust. § 250f ods. 2 O.s.p., či súhlasí s prejednaním veci bez nariadenia pojednávania.

Nakoľko krajský súd nekonal s touto účastníčkou, ktorá ňou mala byť v zmysle ust. § 250m ods. 3 O.s.p., odňal jej tým možnosť konať pred súdom podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup treba jednoznačne považovať to, že krajský súd nedal možnosť účastníkovi konania zúčastniť sa konania na súde prvého stupňa.

Vzhľadom na procesný charakter väd konania, pre ktoré došlo k zrušeniu napadnutého rozsudku, sa odvolací súd v danom štádiu konania vecou meritórne nezaoberal. V ďalšom konaní krajský súd doručí rovnopis opravného prostriedku Helene Illovej, umožní sa jej k nemu vyjadriť, zistí či súhlasí s rozhodnutím súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 250f ods. 2 O.s.p. a opätovne vo veci rozhodne a doručí rozhodnutie všetkým účastníkom konania. Zároveň sa vysporiada s námietkami vznesenými H. v odvolaní zo dňa 16.10.2009.

V novom konaní rozhodne súd prvého stupňa opäť aj o náhrade trov konania, vrátane konania odvolacieho (ust. § 224 ods. 3 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 27. októbra 2010

**JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth